Är hindret enkelt att avhjälpa?

Enkelt avhjälpta hinder

En grundprincip för bebyggd miljö är att den ska vara tillgänglig för alla. Mycket av den befintliga miljön är dock inte tillgänglig, men det som är enkelt att avhjälpa, ska avhjälpas!

Vem ansvarar för tillgängligheten?

I de flesta fall är det byggnadens ägare som är ansvarig för tillgängligheten men det kan ibland vara en verksamhetsutövare som hyr en lokal. I praktiken ligger ansvaret på den eller de som rättsligt råder över att hindret kan åtgärdas. Hur ansvarsfördelningen mellan en ägare, hyresgäst eller verksamhetsutövare ser ut behöver klargöras i varje enskilt fall.

Vad kan du göra om du stöter på ett hinder?

Om du stöter på ett hinder i en publik lokal eller på en allmän plats, kan du anmäla det till kommunens byggnadsnämnd. Uppge vilken adress det rör sig om och vad det är som är hindrande. Bifoga gärna ett foto. Om du vill ha återkoppling på din anmälan, lämnar du ditt namn och kontaktuppgifter. Byggnadsnämnden är skyldig att utreda huruvida bristen i tillgänglighet är enkel att åtgärda.

Byggnadsnämndens ansvar

Kommunernas byggnadsnämnder ska utöva tillsyn över att reglerna om enkelt avhjälpta hinder följs. Ett tillsynsärende kan aktualiseras efter en anmälan eller på byggnadsnämndens eget initiativ. Om byggnadsnämnden anser att ett hinder är enkelt avhjälpt ska nämnden ingripa vilket kan göras genom ett åtgärdsföreläggande. Ett sådant beslut får förenas med vite eller uppgift om att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad.

Exempel på enkelt avhjälpta hinder

- mindre nivåskillnader eller trappsteg
- höga trösklar

Foto: Anna Jansson Thulin

Mer information

Plan- och bygglagen (2010:900) - 8 kap 1, 2, 4, 6, 7, 9 samt 12 §§

Plan- och byggförordningen (2011:338) - 3 kap 4, 5, 18 samt 19 §§

Boverkets nya byggregler – särskilt BFS 2024:12

Boverkets föreskrifter om enkelt avhjälpta hinder (HIN) - BFS 2011:13 med ändring BFS 2013:9

Boverkets föreskrifter om tillgänglighet på allmänna platser (ALM) – BFS 2011:5

Aktuella regler och vägledningar finns på Boverkets webbplats.

Kontakta din kommun för att få veta vad

- avsaknad av ledstänger
- tunga dörrar
- dörröppnare eller andra manöverdon som är olämpligt placerade eller utformade
- dålig belysning
- dålig ljudmiljö
- bristande kontrastmarkering och bristande varningsmarkering
- bristande utformning av orienterande skyltning
- brist på teleslinga eller någon annan teknisk lösning i receptioner
- bristfällig skyltning
- brister i utformning och placering av fast inredning

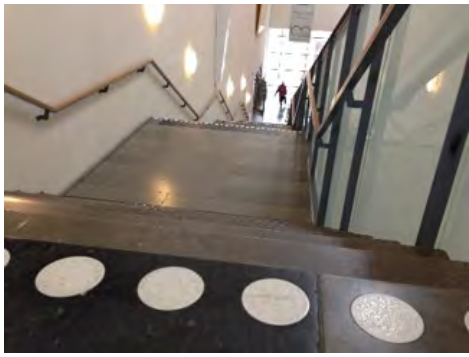

Kontrastmarkering i trappa.
Foto: Anna Jansson Thulin.

Vad är publika lokaler?

Alla lokaler som erbjuder allmänheten varor och tjänster och mötesplatser som kulturlokaler, lokaler för social service, förvaltningsbyggnader, matställen, idrottsplatser, idrottslokaler, butiker, skolor rektorsexpedition och vaktmästare samt utlåningsbara lokaler som aula, matsal, och gymnastiksal.

Vad gäller för nya publika lokaler?

I 8 kap. plan- och bygglagen, PBL sägs att en byggnad ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. För nybyggnad ska kravet uppfyllas för hela byggnaden. Kravet på tillgänglighet gäller även vid ombyggnad, om det är rimligt, i övrigt gäller kravet den betydande och avgränsbara del av byggnaden som påtagligt förnyas genom ombyggnaden.

Vad är allmänna platser?

I 1 kap. 4 § PBL definieras allmän plats som gator, vägar, torg och parker under förutsättning att marken har redovisats som sådan i detaljplan eller områdesbestämmelser. De ska även vara avsedda för ett gemensamt behov enligt definitionen. Kännetecknande för allmänna platser är att de är avsedda för allmänheten och därför ska vara allmänt tillgängliga.

Vad gäller för nya allmänna platser?

När man anlägger nya allmänna platser eller områden för andra anläggningar än byggnader ska de vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

”I Sverige har mer än 1 miljon människor någon form av funktionsnedsättning.”

”Många människor med funktionsnedsättning kan inte arbeta. Ofta beror det på att samhället inte är tillgängligt.”

Foto: Linda Sadjadi Warming